

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : ០៧៨ កយ.ប្រក/២៦

ប្រកាស

ស្តីពី

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាស់យក
ក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗទៀតពីការលក់ឡាយផ្សេង

ក្រសួងយុត្តិធម៌

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : ០៣៨ គណៈប្រកាស ២០២២

ប្រកាស

ស្តីពី

**ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក
ក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗក្រៅពីការលក់ឡាយឡុង**

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨២៣/១៩៨១ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២២៤/២០៥ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីការតែងតាំងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩២៤/១១៦៩ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីការកែសម្រួល និងតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១២៤/១៤៧៧ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីការកែសម្រួល និងតែងតាំងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣២៥/០០២ ចុះថ្ងៃទី១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០៩៩ កយ.ប្រក/២៥ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ និងគណៈកម្មការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកនៅតាមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០២៤ កយ.ប្រក/២៦ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៦ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក
- យោងតាមតម្រូវការចាំបាច់របស់ក្រសួងយុត្តិធម៌

សម្រេច

ប្រការ១ ..

ប្រកាសនេះ កំណត់អំពីវិធាននៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងទម្រង់ផ្សេងក្រៅពីការលក់ឡាយឡងនូវវត្ថុចាប់យក ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌនៅតាមតុលាការ ស្របតាមមាត្រា១១ នៃច្បាប់ស្តីពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពក្នុងការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក ក្នុងគោលបំណងរក្សាតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យកទាំងនោះ ព្រមទាំងការការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់នៃវត្ថុចាប់យក ឬរបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត និងការការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

ប្រការ២ ..

ប្រកាសនេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក ក្នុងទម្រង់ផ្សេងក្រៅពីការលក់ឡាយឡង ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។

ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងទម្រង់ជាការលក់ឡាយឡង ត្រូវស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃប្រកាសលេខ ០២៤ កយ.ប្រក/២៦ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៦ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក និងជាសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកនៅតាមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត (គ.ច.ស.ជ.) ស្របតាមប្រកាសលេខ ០៩៩ កយ.ប្រក/២៥ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ និងគណៈកម្មការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកនៅតាមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត។

ប្រការ៣ ..

ក្រៅពីការលក់ឡាយឡង ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកអាចធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ដូចខាងក្រោម៖

- ១-ការចាត់ចែងឱ្យគ្រប់គ្រង ថែរក្សា និងប្រើប្រាស់ដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬ
- ២-ការចាត់ចែងដើម្បីធានាតម្លៃ ឬផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យក។

ប្រការ៤ ..

ដើម្បីអនុវត្តប្រការ៣ នៃប្រកាសនេះ គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកក្រៅពីការលក់ឡាយឡង (គ.អ.ច.ប.) ត្រូវបង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។ ក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌អាចបង្កើតអង្គភាពរដ្ឋបាល ឬអង្គភាពជំនាញផ្សេងៗដើម្បីជួយដល់គណៈកម្មការនេះ។ គ.អ.ច.ប. អាចអញ្ជើញតំណាង ឬអ្នកជំនាញពីស្ថាប័នរដ្ឋ ឬឯកជនចូលរួមផ្តល់យោបល់លើការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក។

គ.អ.ច.ប. មានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកក្រៅពីការលក់ឡាយឡង តាមដីកាសម្រេចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬតាមសាលក្រម ឬសាលដីការបស់តុលាការ
- តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រង និងការថែរក្សាដោយស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈ
- ផ្តល់យោបល់ និងលើកសំណើអំពីស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនដែលត្រូវទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រង ថែរក្សា និងប្រើប្រាស់វត្ថុចាប់យកដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈ

- ផ្តល់យោបល់ និងលើកសំណើអំពីទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នជូនអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
- អនុវត្តការងារផ្សេងទៀតតាមការសម្រេចរបស់អង្គការអយ្យការ ឬតុលាការ ឬតាមការប្រគល់ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

ប្រការ៥ ..

កាលបើអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការសម្រេចប្រគល់ឱ្យស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនគ្រប់គ្រង ថែរក្សា និងប្រើប្រាស់ដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈនូវវត្ថុចាប់យកតាមចំណុចទី១ នៃប្រការ៣ នៃប្រកាសនេះ អង្គការអយ្យការ ឬតុលាការត្រូវកំណត់អំពីស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនដែលត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តកិច្ចការនេះ។ ក្នុងករណីដែលអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការមិនអាចកំណត់បានអំពីស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនណាមួយជាក់លាក់នៅឡើយ តុលាការអាចប្រគល់វត្ថុចាប់យកនោះឱ្យ **គ.អ.ច.ប.** ដើម្បីពិនិត្យ និងលើកយោបល់អំពីវិធី ឬរបៀបនៃការចាត់ចែងនៃវត្ថុចាប់យកតាមប្រការ៣ នៃប្រកាសនេះ ដើម្បីអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការពិនិត្យ និងសម្រេច។

គ.អ.ច.ប. ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលត្រូវបានប្រគល់ឱ្យស្ថាប័នរដ្ឋ ឬនីតិបុគ្គលឯកជនគ្រប់គ្រង ថែរក្សា និងប្រើប្រាស់ដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈនូវវត្ថុចាប់យកតាមកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ និងរាយការណ៍ជូនអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចចាត់ចែងលើវត្ថុចាប់យកនេះ។

ប្រការ៦ ..

ក្នុងករណីដែលត្រូវសម្រេចចាត់ចែងដើម្បីធានាតម្លៃ ឬផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យកតាមចំណុចទី២ នៃប្រការ៣ នៃប្រកាសនេះ អង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រូវប្រគល់វត្ថុចាប់យកឱ្យ **គ.អ.ច.ប.** ដើម្បីពិនិត្យ និងលើកយោបល់អំពីវិធី ឬរបៀបនៃការចាត់ចែងដើម្បីធានាតម្លៃ ឬផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យកនោះ។

ការចាត់ចែងដើម្បីធានាតម្លៃ ឬផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យកអាចធ្វើឡើងតាមវិធី ឬរបៀបដូចតទៅ៖

- ១- ការគ្រប់គ្រង ថែរក្សា និងជួសជុលដើម្បីធានាតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យក
- ២- ការជួល ឬការបង្កើតកិច្ចសន្យាផ្សេងទៀតដែលមិនមានអានុភាពផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដើម្បីធានាផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យក
- ៣- ការបន្តកិច្ចសន្យាផ្សេងៗលើវត្ថុចាប់យកដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលកិច្ចសន្យាទាំងនេះមិនមានអានុភាពផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើវត្ថុចាប់យក
- ៤- ការចាត់តាំងអង្គភាពរដ្ឋ ឬតំណាងដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិ ឬចូលរួមអនុវត្តសិទ្ធិនៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មក្នុងករណីដែលវត្ថុចាប់យកគឺជាកាតហ៊ុន ឬឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត
- ៥- ការបន្តដំណើរការអាជីវកម្ម ដើម្បីធានានិរន្តរភាពនៃវត្ថុចាប់យកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសហគ្រាស ឬអាជីវកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មដែលកំពុងដំណើរការ ដោយរក្សាទុកនូវចរនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងដែលមានស្រាប់នៅដដែល ឬកែសម្រួលជាថ្មី ឬចាត់តាំងអភិបាលបណ្តោះអាសន្ន ឬអ្នកជំនាញផ្សេងទៀត ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងសកម្មភាពអាជីវកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្ម ដែលកំពុងដំណើរការនោះ
- ៦- ការចាត់តាំងនូវតំណាងដើម្បីការពារសិទ្ធិលើវត្ថុចាប់យកនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងតតិយជន
- ៧- របៀបនៃការចាត់ចែងផ្សេងទៀតដោយផ្អែកលើលក្ខណៈពិសេស ឬស្ថានភាពពិសេសនៃវត្ថុចាប់យក។

ការសម្រេចអំពីវិធី ឬរបៀបណាមួយនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកដូចមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌខាងលើ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេចរបស់អង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច។

នៅក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ គ.អ.ច.ប. ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃលើ ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យកតាមវិធី ឬរបៀបខាងលើ ព្រមទាំងលើកយោបល់នានា ជូនអង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេច ដោយយោងតាមការចាំបាច់ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវវត្ថុចាប់យក ឬដើម្បីធានាតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច ឬ ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃវត្ថុចាប់យក។

ប្រការ៧ ..

ក្នុងការអនុវត្តចំណុចទី៥ នៃប្រការ៦ នៃប្រកាសនេះ អភិបាលបណ្តោះអាសន្នត្រូវជ្រើសរើសចេញពីបញ្ជីថ្នាក់ជាតិ នៃអភិបាលបណ្តោះអាសន្ន និងអ្នកជំនាញផ្សេងទៀតត្រូវទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។

អភិបាលបណ្តោះអាសន្ន និងអ្នកជំនាញដែលទទួលបានការចាត់តាំង ត្រូវបំពេញការងាររបស់ខ្លួនតាម អាណត្តិដែលប្រគល់នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់អង្គការអយ្យការ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច។

ប្រការ៨ ..

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ៩ ..

នាយកឧទ្ធរណ៍ អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាល តុលាការ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការអយ្យការ និងព្រហ្មទណ្ឌ អគ្គនាយកនៃគ្រប់អគ្គនាយកដ្ឋាន អគ្គាធិការ នៃអគ្គាធិការដ្ឋានកិច្ចការតុលាការ ប្រធានសាលាដំបូង និងព្រះរាជអាជ្ញានៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត និងប្រធានគ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តប្រកាសនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃចុះហត្ថលេខា ២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

កើត រិទ្ធិ

- កន្លែងទទួល៖**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
 - តុលាការកំពូល និងមហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល
 - គ្រប់សាលាឧទ្ធរណ៍ និងមហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍
 - ឧទ្ធរណ៍យសដ្ឋានមហាបវេណីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ឧទ្ធរណ៍យសដ្ឋានក្រសួងយុត្តិធម៌
 - រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត
 - ដូចប្រការ៩
 - រាជកិច្ច
 - ឯកសារ កាលប្បវត្តិ